

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**
**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 36/04

mun. Chișinău

02 februarie 2022

Inspectorul principal de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, conducându-se de prevederile art.10 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale în coroborare cu art.7, art.19, art.35 și art.36 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului averii și intereselor personale, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dlui Erhan Ianuș, ex-secretar general al Ministerului Afacerilor Interne.**

1. Partea descriptivă a situației de fapt.

Conform art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în redacția în vigoare pînă la 29.10.2021, în continuare – Legea nr.132/2016*), sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice de drept public sau de drept privat, precum și cele din oficiu se înregistrează imediat și se repartizează aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

La data de 10.06.2021, inspectorului principal de integritate Griciuc Ada i-a fost repartizată electronic aleatoriu prin intermediul Sistemului informațional automatizat e-Integritate, sesizarea nr.01/521 din 07.06.2021, care a stat la baza formării dosarului de control nr.20210104018 în privința lui Erhan Ianuș, IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED] (*conform datelor din declarațiile de avere*).

Potrivit sesizării, cu trimitere la materialul publicat la 11.05.2021 pe www.zdg.md, dl Erhan Ianuș ar fi admis încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale prin nedeclararea bunurilor achiziționate în anul 2020.

În ordinea art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate are obligația în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acestora. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă include validarea datelor din declarațiile de avere și interese personale prin intermediul sistemului informațional e-Integritate.

Considerînd aceste cerințe în coroborare cu dispozițiile art.75 alin.(1) din Codul administrativ, inspectorul a demarat în aceeași zi, la data de 10.06.2021, procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile de încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Analizînd condițiile de admisibilitate a sesizării, inspectorul constată că sub aspect de formă și conținut aceasta corespunde rigorilor legii, iar obiectul reclamat vizează aria de competență a Autorității Naționale de Integritate.

La etapa verificării prealabile sistemul e-Integritate a prezentat următoarele declarații de avere și interese personale depuse de către Erhan Ianuș pe durata exercitării funcției publice:

- Declarația de avere și interese personale la angajare în funcție, depusă la 15.03.2017,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2017, depusă la 14.03.2018,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2018, depusă la 29.03.2019,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2019, depusă la 19.03.2020,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2020, depusă la 29.03.2021.

(Notă: Declarația de avere și interese personale la eliberare din funcție a fost depusă la 20.09.2021, în cadrul procedurii de control.)

Urmare validării datelor din declarații (utilizând baze de date și registre de stat disponibile), inspectorul a stabilit o eventuală diferență substanțială în mărime de 235.522 lei, generată de procurarea autoturismului de model Šcoda Octavia, a.f.2017, nr.înm. [REDACTAT], la data de 23.03.2018 în valoare de 362.833 lei, de timp ce veniturile familiei Erhan raportate la perioada de achiziție constituie 127.311 lei (venituri salariale, indemnizații și din vânzarea unui bun mobil).

Astfel, inspectorul constată în rezultatul verificării prealabile a sesizării, că informațiile disponibile la această etapă sunt suficiente și concludente și indică la existența bănuielii rezonabile de încălcare de către subiectul declarării Erhan Ianuș a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Aplicând prevederile art.19 lit.b), art.28 și art.31 din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate a întocmit Procesul-verbal nr.470/04 din 15.06.2021 prin care a dispus inițierea procedurii de control a averii și intereselor personale în privința dlui Erhan Ianuș, secretar general al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – subiectul controlului).

Subiectul controlului a fost informat despre inițierea procedurii de control și despre drepturile statuate la art.33 din Legea nr.132/2016 prin scrisoarea nr.04-04/3141 din 16.06.2021 (aviz poștal nr.DS8001873495AS din 21.06.2021), însă nu a beneficiat de drepturile sale și nu a luat cunoștință de materialele dosarului de control.

Conform art.85 alin.(3) și art.87 alin.(1) din Codul administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1) și art.32 alin.(3)-(5) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului probatoriu relevant, au fost solicitate informații și documente de la entități publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și accesate registre informaționale de stat, extrasele fiind anexate la dosarul de control. Totodată, pentru realizarea controlului a fost consultat cadrul legal general și special aplicabil statutului funcției și perioadei supuse controlului.

În accepțiunea art.26 din Legea nr.132/2016, controlul averii și a intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică.

Subsidiar, art.32 alin.(1)-(2) din Legea nr.132/2016 stipulează că, în cadrul controlului averii și intereselor personale inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, extinzând verificarea asupra averii membrilor de familie și/sau concubinului/concubinei acesteia. Controlul averii și intereselor personale poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acesteia.

Astfel, la determinarea perioadei supuse controlului s-a ținut cont de durata și continuitatea exercitării mandatelor de către subiectul controlului și de condițiile dobândirii calității de subiect al declarării în sensul Legii nr.133/2016.

În acest sens, materialele prezentate de Ministerul Afacerilor Interne prin răspunsul nr.44/10-2969 din 01.07.2021, denotă că subiectul controlului a dobândit calitatea de subiect al declarării odată cu angajarea în cadrul Inspectoratului General al Poliției, prin ordinul nr.104ef din 13.03.2017. Ulterior, dl Erhan Ianuș a fost numit în funcția de secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne prin Dispoziția Guvernului nr.96-d din 26.07.2019, iar în baza Dispoziției Guvernului nr.78-d din 25.03.2020 a exercitat funcția de secretar general al Ministerului Afacerilor Interne (fiind demis din 26.08.2021, prin Dispoziția Guvernului nr.135 din 19.08.2021).

Prin urmare, în perioada 2017 – 2021, dl Erhan Ianuș a deținut calitatea de subiect al declarării în sensul art.3 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare – Legea nr.133/2016).

La extinderea verificărilor asupra averii membrilor de familie, au fost luate în considerare datele din Registrul de stat al populației și cele incluse în declarațiile de avere și interese personale,

cu privire la următoarele persoane cu statut de membru de familie în sensul Legii nr.133/2016: [redacted] (soția) și [redacted] (fiul).

Totodată, extrasele din Sistemul informațional automatizat e-Integritate denotă prezența declarațiilor de avere și interese personale depuse de către [redacted] (soția) din calitatea de subiect al declarării în sensul art.3 alin.(1) lit.g) din Legea nr.133/2016 :

- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2016, depusă la 10.03.2017,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2017, depusă la 29.03.2018,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2018, depusă la 26.03.2019,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2019, depusă la 30.03.2020,
- Declarația de avere și interese personale pentru anul 2020, depusă la 25.03.2021.

Datele disponibile despre activitatea de control a Autorității Naționale de Integritate prezintă că subiecții declarării Erhan Ianuș și [redacted] nu au fost supuși controlului averii și intereselor personale pe durata exercitării funcțiilor publice în perioada 2017-2021. Anterior acestei perioade, subiectul declarării Erhan Ianuș a fost supus controlului veniturilor și proprietății pentru anul 2013 (actul de constatare nr.04/251 din 18.12.2014 publicat pe pagina web www.ani.md).

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, luând act de condițiile obținerii calității de subiect al declarării și de continuitatea exercitării funcțiilor publice, inspectorul de integritate a conchis efectuarea controlului averii dobândite de subiectul controlului împreună cu membrii de familie în perioada 13.03.2017 – 29.03.2021 (*din data obținerii calității de subiect al declarării pînă în data depunerii declarației la inițierea controlului*)

Totodată se menționează, că la data de 29.10.2021 a intrat în vigoare Legea nr.130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative, prin care au fost operate modificări la Legea nr.132/2016 și Legea nr.133/2016, aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspectorul de integritate în conformitate cu dispozițiile art.72 alin.(6) și art.73 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

2. Analiza modificărilor patrimoniale și constatarea diferențelor substanțiale.

În corespundere cu prevederile art.7 alin.(1) lit.c), art.19 lit.d) și art.26 din Legea nr.132/2016 și art.2 din Legea nr.133/2016, în cadrul controlului averii și intereselor personale inspectorul de integritate verifică date și informații privind averea existentă și constată diferențele substanțiale, ținînd cont de modificările patrimoniale intervenite în averea subiectului declarării în timpul exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Diferența substanțială în sensul art.2 din Legea nr.133/2016, reprezintă diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobîndită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

La caz, aplicînd prevederile Hotărârilor de Guvern nr.879/2015, nr.1233/2016, nr.54/2018 nr.21/2019 și nr.678/2019, se constată că quantumul de 20 de salarii medii lunare pe economie plafonat pentru anul 2016 constituie 101.000 lei (20x5050 lei), pentru anul 2017 constituie 112.000 lei (20x5600 lei), pentru anul 2018 constituie 123.000 lei (20x6150 lei), pentru anul 2019 constituie 139.000 lei (20x6975 lei) și pentru anul 2020 constituie 159.060 lei (20x7953 lei).

Din materialele acumulate la dosarul de control rezultă că la debutul perioadei supuse controlului, la data de 13.03.2017, averea subiectului controlului și a membrilor familiei sale înregistra în proprietate următoarele bunuri: două apartamente dobîndite prin donație în anul 2009 și 2013, respectiv în [redacted] și în [redacted], o construcție accesorie procurată în anul 2015 în [redacted] la preț de 47380 lei, un autoturism de model Skoda Octavia, a.f.2010 procurat în anul 2015 la preț de 80.000 lei, precum și active financiare în mărime de cca 45 mii lei deținute în conturi bancare deschise în instituții financiare din țară.

Ulterior, pe durata exercitării funcțiilor publice, așa cum rezultă din materialele prezentate de Agenția Servicii Publice, averea subiectul controlului deținută împreună cu membrii de familie a înregistrat doar o singură modificare patrimonială, prin procurarea autoturismului de model Skoda Octavia, a.f.2017, cu nr.înm. [redacted].

La solicitarea nr.04-04/7583 din 27.12.2021, DAAC Auto SRL a prezentat prin răspunsul nr.56 din 05.01.2022 următoarele documente aferente achiziționării autoturismului de model Skoda Octavia, a.f.2017:

- Contractul de vânzare-cumpărare nr.100/18-SK din 23.03.2018 încheiat între DAAC Auto SRL și subiectul controlului, conform căruia ultimul a procurat autoturismul de model Skoda Octavia A7 FL Stile, a.f.2017 la preț de **17.900 euro**,
- Factura fiscală a firmei DAAC Auto SRL cu nr.IV0699618 din 23.03.2018 privind furnizarea autoturismului de model Skoda Octavia către cumpărătorul Erhan Ianuș,
- Dispoziția de plată nr.SKO00023 din 23.03.2018 privind încasarea de la subiectul controlului a numerarului în mărime de **362.833 lei**, echivalentul 17.900 euro.

Pentru a decide dacă modificarea patrimonială a generat sau nu diferență substanțială, inspectorul de integritate a confruntat valoarea acesteia cu veniturile și alte cheltuieli suportate de subiectul controlului și membrii familiei sale în această perioadă. Iar, înainte de a stabili disponibilitatea financiară a subiectului controlului, s-a verificat temeiul legal al dobândirii mijloacelor bănești, or, nu este suficient să se stabilească obținerea unui venit, ci urmează a fi verificate și sursele de proveniență a acestor venituri.

Datele din declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2016-2017 atestă că veniturile subiectului controlului și ale membrilor familiei sale în această perioadă au constituit venituri salariale, indemnizații, burse, plăți sociale și venitul din vânzarea unui mijloc de transport.

În același timp, materialele controlului prezintă că toate veniturile (salariale, sociale), cu excepția numerarului primit din înstrăinarea bunului mobil, au fost transferate de către entitățile publice nemijlocit la cont/card bancar deținute de subiectul controlului și membrii familiei sale, respectiv, în anul 2017 în mărime de 220.293 lei și în perioada ianuarie – martie 2018 (până la modificarea patrimonială) în mărime de 76.208 lei.

Luând în considerare faptul, că prețul autoturismului Skoda Octavia a fost achitat de subiectul controlului cu mijloace bănești cash, la baza determinării disponibilului financiar au stat informațiile despre retrageri de numerar la ghișeu bancar sau prin intermediul ATM, din conturile bancare deschise pe numele subiectului declarării și a membrilor de familie în instituțiile financiar-bancare din țară. Or, din totalul intrări bănești (salariu, indemnizații, etc.) în cont/card bancar, retragerile de mijloace bănești în numerar constituie veniturile nete și explică capacitatea financiară de plată cash, de timp ce celelalte decontări s-au efectuat prin virament direct sau prin intermediul terminalelor electronice de tip POS în favoarea diferitor comercianți și furnizori naționali și din afara țării.

La caz, materialul probatoriu administrat atestă, că în perioada 2017 – 2018, perioadă supusă controlului până la apariția modificării patrimoniale, familia Erhan a dispus de surse generatoare de numerar în mărime de **429.364 lei**, capabil să justifice capacitatea financiară de achiziționare a autoturismului Skoda Octavia, nr.în. [REDACTAT], după cum urmează:

- retrageri de numerar din cont/card bancar, respectiv în anul 2017 în mărime de 268.400 lei și în perioada ianuarie – martie 2018 în mărime de 45.734 lei, (pag.235-346 din dosar),
- mijloace bănești cash obținute de subiectul controlului direct la sursa de plată, respectiv în mărime de 35.230 lei (echivalent 2040 dol.SUA) ridicăți la data de 30.10.2017 în cadrul proiectului PNUD Moldova și în mărime de 80.000 lei primiți la data de 22.03.2018 din vânzarea autoturismului de model Skoda Octavia n/î [REDACTAT] conform Contractului de vânzare-cumpărare nr.0244438 din 20.08.2015, (pag.169, 396 din dosar).

Important de menționat, că materialul probatoriu disponibil nu atestă prezența altor beneficii financiare suplimentare și nu denotă existența altor surse generatoare de venituri legale, decât cele sus indicate. Nici instituțiile financiar-bancare din țară nu au confirmat pentru această perioadă prezența careva active financiare sub formă de depozit sau alte forme de economisire.

Totodată, până la proba contrarie, se prezumă că mijloacele bănești deținute în numerar au fost utilizate de familia Erhan, indubitabil, atât pentru achiziționarea mijlocului de transport, cât și pentru achitarea cheltuielilor indispensabile și necesare pentru asigurarea unui mod de trai decent.

Referitor la cheltuieli, altele decât modificarea patrimonială, inspectorul de integritate menționează că, în cadrul prezentei proceduri de control nu a fost posibil de stabilit cu certitudine valoarea cheltuielilor realmente suportate de subiectul controlului și membrii familiei sale, cum ar fi costuri materiale pentru întreținere bunuri mobile și imobile (servicii comunale, amenajare și reparații, combustibil), procurare produse alimentare și bunuri personale (îmbrăcăminte, încălțăminte, etc.), cheltuieli legate de sănătate, educație, agrement, vacanțe de odihnă, etc.

Din acest considerent, cheltuielile pentru asigurarea existenței fiziologice și sociale a familiei Erhan (3 pers.) în perioada supusă controlului pînă la apariția modificării patrimoniale, au fost estimate la **93.424 lei**, în baza datelor cu privire la minimum de existență stabilit anual de Biroul Național de Statistică, inclusiv pentru anul 2017 în mărime de 73.251 lei și pentru perioada ianuarie – martie 2018 în mărime de 20.173 lei.

Afît declarațiile de avere și interese personale depuse de subiectul controlului la numire în funcție și pentru anul 2017, cît și cele depuse de către subiectul declarării [REDACTED] (soția) pentru anul 2016 și 2017, nu conțin date despre careva mijloace bănești deținute de familia Erhan în numerar care nu face obiectul unor depuneri bancare.

În același timp, analiza preliminară a conținutului declarațiilor de avere la numire în funcție și pentru anul 2016, denotă prezența veniturilor în mărime de 406.181 lei și lipsa careva datorii sau modificări patrimoniale, fapt care, pînă la proba contrarie, prezumă că familia Erhan ar fi putut dispune la data depunerii declarației de mijloace bănești în numerar de 112.000 lei, sub valoarea plafonată de 15 salarii medii pe economie.

Confruntînd numerarul identificat în perioada 2017 – martie 2018 în mărime de [REDACTED] lei și economiile supozate în mărime de 112.000 lei cu valoarea modificării patrimoniale în mărime de 362.833 lei și considerînd celelalte cheltuieli ordinare estimate în mărime 93.424 lei, inspectorul de integritate constată în aceste circumstanțe, că veniturile depășesc cheltuielile, generînd prezența unei diferențe în mărime de 85.107 lei ([REDACTED]), care nu constituie diferență substanțială în sensul Legii nr.133/2016.

Aplicînd prevederile art.33 alin.(10) din Legea nr.132/2016 (cu modificările în vigoare la 29.10.2021), prin scrisoarea nr.04-04/6315 din 01.11.2021, inspectorul de integritate a solicitat subiectului controlului să prezinte punctul de vedere.

Subiectul controlului a dat curs invitației și, beneficiind de drepturile statuate la art.32 din Legea nr.132/2016, a prezentat la data de 22.11.2021 (nr.intr.11214) și la data de 13.01.2022 (nr.intr.184), următoarele explicații și dovezi (pag.382-389 din dosar):

„Suma necesară pentru achiziționarea autoturismului a fost obținută din economiile realizate în ultimii ani, în special indemnizația de eliberare din cadrul Poliției de Frontieră, plata pentru activitatea științifică realizată pentru PNUD Moldova, alte economii realizate din salariu, suma obținută din vânzarea autoturismului de model Skoda Octavia cu n/i [REDACTED], cît și donația primită:

- 1. Economii realizate în ultimii ani din salariul obținut la locul de muncă, cît și obținerea diferitor resurse financiare din activitatea didactică și științifică. Astfel, în anul 2016, de comun cu soția [REDACTED], am obținut un venit total de 295.338 lei. Suplimentar, la momentul eliberării din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră al MAI, la data de 04.10.2016 am primit indemnizația de eliberare în mărime de 110.843 lei, sumă care în mare parte a constituit economiile pentru viitoarea achiziție. În sensul dat, faptul achiziției unui alt autoturism, respectiv, schimbării celui deținut în proprietate la momentul dat a fost planificat de mai mult timp. Ulterior, în anul 2017, împreună cu soția am obținut venituri din salariu în mărime de 289.981 lei, iar o parte din veniturile date, la fel, au fost economisite în vederea ulterioarei achiziții. Totodată, în perioada anului 2017 am fost contractat de către PNUD Moldova pentru realizarea unui studiu științific. Drept urmare, fiind remunerat cu o plată individuală în mărime de 2.040 dolari SUA.*
- 2. La data de 22.03.2018 autoturismul de model Skoda Octavia n/i [REDACTED], pe care îl dețineam în proprietate a fost vîndut cet. [REDACTED], în sumă totală de 80.000 lei.*
- 3. În aceeași zi de către mama soției, [REDACTED] a fost donată/oferită necondiționat și nerambursabil suma de 60.000 lei.*

Respectiv, faptul vânzării autoturismului, cît și a donației primite, suplimentar la economiile deținute, a permis acumularea sumei necesare pentru achiziționarea unui alt autoturism, fapt realizat în următoarea zi, adică la data de 23.03.2018.

În aceste condiții este imperios a menționa faptul că, nu am avut intenția de a nu declara economiile realizate pe parcursul anilor 2016-martie 2018, anterior achiziționării autoturismului, dar s-a întîmplat din înțelegerea/interpretarea greșită a prevederilor legale. Acest fapt fiind probat prin declararea tuturor veniturilor la momentul realizării acestora. Totodată, m-am condus de reglementările legale conform cărora economiile în mărime de 15 salarii medii pe economie nu trebuie declarate, respectiv, la acea etapă constituia suma de 84.000 lei. La fel, datoriile de pînă la

10 salarii medii pe economie nu trebuie declarate, la acea etapă fiind în mărime de 61.500 lei, cumulate împreună constituie suma pe care nu am avut obligația de a o declara.

Totodată, celelalte venituri pentru anul 2017, precedent achiziționării autoturismului și anume veniturile salariale, plata pentru activitatea științifică, vânzarea autoturismului, donația primită, plus economiile realizate explicate/descrie supra, constituie confirmarea deținerii sumei necesare/integrale pentru achiziționarea autoturismului.

Deținerea economiilor în numerar se confirmă inclusiv prin ordinul de încasare a numerarului nr.75740 din 23.03.2018, fiind drept dovada deținerii sumei necesare și achitării în numerar a echivalentului în valută națională a sumei de 17.900 euro, dar nu prin alte modalități (virament, transfer, depozit sau credit bancar, etc.).

Țin să menționez că alte bunuri costisitoare, de preț sau de lux, atât mobile, cât și imobile, pînă la această achiziție, cât și după nu au fost realizate.

La fel, nu a fost contractat nici un credit bancar sau asumate alte angajamente financiare, care ar fi presupus direcționarea unei părți din venituri către onorarea acestor obligațiuni cu imposibilitatea realizării economiilor din resursele menționate.

În condițiile date, toată informația despre disponibilitatea resurselor financiare a fost reflectată obiectiv, deplin și corect în declarațiile pe venit anuale, completate și prezentate în perioada anilor 2016-2019.”

Întru susținerea celor enunțate, subiectul controlului a prezentat următoarele documente și informații (pag.390-426, 427-428, 450 din dosar):

- scrisoarea PNUD Moldova nr.2022-01-1007 din 10.01.2022 prin care se confirmă ridicarea de către subiectul controlului a sumei de 2040 dol.SUA pentru servicii prestate în cadrul unui proiect implementat în perioada 15.06.2017 – 30.10.2017,

- extrase din conturi bancare care confirmă plățile salariale obținute de familia Erhan pe parcursul anului 2016 în mărime de 342.139 lei, precum și mijloacele bănești ridicate în numerar la ghișeu bancar sau ATM în mărime de 203.410 lei,

- explicațiile dnei [REDACTED] (soția) depuse la 03.01.2022 în care se afirmă veniturile ridicate de membrii familiei în perioada 2016-2017 și se menționează (citată) „suma necesară pentru achiziționarea autoturismului a fost obținută din economiile realizate în ultimii ani, în special indemnizația de eliberare din cadrul Poliției de Frontieră a soțului, plata pentru activitatea științifică realizată din cadrul PNUD Moldova, alte economii realizate din salariu, suma obținută din vânzarea autoturismului de model Skoda Octavia, cu n/Î [REDACTED], cât și donația primită. În perioada respectivă de comun cu soțul nu am procurat alte bunuri costisitoare, de preț sau de lux, atât mobile cât și imobile. La fel, nu am contractat nici un credit bancar sau asumate alte angajamente financiare, care ar fi presupus direcționarea unei plăți din venituri către onorarea acestor obligațiuni cu imposibilitatea realizării economiilor din resursele menționate. În condițiile date toată informația despre disponibilitatea resurselor financiare a fost reflectată obiectiv, deplin și corect în declarațiile pe venit anuale, completate și prezentate în perioada anilor 2016-2019, iar despre declararea economiilor realizate nu am cunoscut ca fiind o procedură obligatorie, dat fiind faptul că au fost declarate sumele din care au fost realizate aceste economii.”

- explicația dnei [REDACTED] (soacra) depusă la 06.01.2022 în care, cu referire la achiziționarea autoturismului de model Skoda Octavia n/Î [REDACTED], se afirmă (citată) „am contribuit prin donația sumei de 60000 lei (în numerar), oferită necondiționat și nerambursabil, fapt ce le-a permis să acumuleze suma necesară. Țin să menționez că suma dată am obținut-o din economiile realizate de comun cu soțul meu ([REDACTED]) pe parcursul mai multor ani, din pensia pentru limita de vîrstă de care beneficiem ambii, fapt care poate fi verificat la autoritățile de resort.”

Confruntînd punctul de vedere și dovezile prezentate de subiectul controlului cu materialul probatoriu acumulat la dosarul de control și prin prisma cadrului legal de reglementare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, inspectorul de integritate decide asupra acceptării parțiale a acestora, din următoarele considerente.

În primul rînd, nu pot fi acceptate afirmațiile soților Erhan precum că „toată informația despre disponibilitatea resurselor financiare a fost reflectată obiectiv, deplin și corect în declarațiile pe venit anuale, completate și prezentate în perioada anilor 2016-2019”, or, ambii fiind subiecți ai declarării în sensul Legii nr.133/2016, nu au indicat în declarațiile de avere depuse

pentru anii 2016 - 2018 careva active financiare deținute în numerar și nici venituri primite sub formă de donații de la cet. [REDACTAT].

În al doilea rând, nu pot fi acceptate afirmațiile despre pretinsa donație în sumă de 60000 lei, or, acestea nu au fost susținute cu probe concludente care să demonstreze capacitatea financiară a cet. [REDACTAT] (soacra) de economisire numerar în atare mărime. Mai mult ca atât, extrasul din Registrul de Stat al Populației prezintă că persoanele [REDACTAT] și [REDACTAT] sunt în divorț din anul 2008, iar informațiile prezentate de Serviciul Fiscal de Stat și Casa Națională de Asigurări Sociale atestă că în perioada 2012-2017 veniturile acestora au constituit doar din prestații sociale (pensie), respectiv, pensia medie lunară a cet. [REDACTAT] a constituit 1125 lei, iar pensia medie lunară a cet. [REDACTAT] a fost de 3824 lei, fapt care, pînă la proba contrarie, pune la îndoială capacitatea acestor persoane de economisire mijloace bănești cash.

În al treilea rând, nu pot fi acceptate afirmațiile soților Erhan precum că nu au cunoscut și au înțeles/interpretat greșit prevederile legii cu privire la declararea economiilor în numerar, or, necunoașterea și neaplicarea conformă a legii nu reprezintă scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere, în contextul în care, în virtutea exercitării funcției publice, ambii fiind subiecți ai declarării, au avut obligația cunoașterii regimului juridic al declarării averii reglementat de Legea nr.133/2016 și Regulamentul privind completarea declarației de avere, informația fiind accesibilă în Registrul de stat al actelor juridice și Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În altă ordine de idei, inspectorul de integritate consideră relevante dovezile prezentate de subiectul controlului cu privire la capacitatea familiei sale de a economisi mijloace bănești cash în anul 2016 (perioadă care nu cade sub incidența prezentei proceduri de control).

Astfel, analiza informațiilor bancare prezentate de subiectul controlului denotă că, în anul 2016, în conturile bancare ale familiei Erhan au fost înregistrate intrări de venituri salariale și indemnizații în mărime de 342.139 lei, din care au fost extrase mijloace bănești în numerar de 203.410 lei. În același timp, valoarea cheltuielilor suportate de familia Erhan în anul 2016 a fost estimată la 71.172 lei, fiind aplicată aceeași metodă de apreciere matematică similar perioadei 2017-2018. Subsecvent, confruntând numerarul disponibil în mărime de 203.410 lei cu cheltuielile estimate la 71.172 lei și considerînd, pînă la proba contrarie, explicațiile subiectului controlului despre lipsa careva achiziții costisitoare în această perioadă, inspectorul de integritate conchide fezabilitatea familiei Erhan de a economisi în anul 2016 numerar în mărime de 132.238 lei, însă care nu a fost indicat în declarația de avere pentru anul 2016.

Subsecvent, calcule din tabelul de mai jos susțin concluziile enunțate anterior, și anume, că familia Erhan a dispus de suficiente mijloace bănești pentru achiziționarea autoturismului Skoda Octavia, n/î. [REDACTAT] ($561.602 - 456.256 = 105.346$ lei, surplus de bani cash la 23.03.2018):

Total venituri (lei), inclusiv sub formă de:	561.602
economii disponibile în numerar la 15.03.2017	[REDACTAT]
numerar ridicat la ghișeu bancar/ATM pe parcursul anului 2017	268.400
numerar ridicat la 30.10.2017 în cadrul proiectului PNUD Moldova	35.230
numerar ridicat la ghișeu bancar/ATM în perioada ianuarie–martie 2018	45.734
numerar ridicat la 22.03.2018 din vînzarea autoturismului Skoda Octavia, n/î AAO599	80.000
Total cheltuieli (lei), inclusiv sub formă de:	456.256
numerar achitat la 23.03.2018 pentru procurare autoturism Skoda Octavia, n/î [REDACTAT]	362.832
cheltuieli ordinare estimative pentru minimum de existență 3 pers. în anul 2017	73.251
cheltuieli ordinare estimative pentru minimum de existență 3 pers. în ianuarie-martie 2018	20.173

Pe cale de consecință, nefiind stabilită diferență substanțială în sensul Legii nr.133/2016, inspectorul de integritate conchide prezența caracterului justificat al autoturismului de model Skoda Octavia, a.f.2017, nr.înm. [REDACTAT], deținut în proprietate de subiectul controlului și membrii familiei sale din anul 2018.

În altă ordine de idei, se rețin dispozițiile art.7, art.26 și art.32 din Legea nr.132/2016, potrivit cărora în cadrul controlului respectării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale inspectorul de integritate verifică veridicitatea și plenitudinea datelor și constată existența de erori sau omisiuni în declarațiile depuse de subiectul declarării pe durata exercitării mandatelor și a funcțiilor publice.

La acest aspect, materialele acumulate la dosarul de control denotă că atât subiectul controlului, cât și soția sa [REDACTAT], ambii subiecți ai declarării, nu au declarat activele financiare deținute în numerar de [REDACTAT] lei la data depunerii declarației de avere și interese personale pentru anul 2016.

Tot la acest capitol se menționează, materialul probatoriu disponibil nu atestă pentru perioada supusă controlului, în special pentru anul 2020, că subiectul controlului ar fi achiziționat careva bunuri mobile sau imobile, fapt care infirmă supozițiile invocate la etapa inițierii controlului.

3. Concluzii și decizii.

Generalizând rezultatele controlului averii și intereselor personale prin prisma art.4 și art.6 din Legea nr.133/2016 (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021*), conform propriei convingeri formate în urma examinării sub toate aspectele și în mod obiectiv supozițiile invocate la etapa inițierii controlului și divergențele constatate în cadrul controlului, luând act de punctul de vedere și apreciind materialul probatoriu disponibil conform principiilor relevanței, concludenței, utilității și veridicității, inspectorul de integritate conchide încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Erhan Ianuș, ex-secretar general al Ministerului Afacerilor Interne prin includere în declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2016-2018 date incomplete despre active financiare deținute împreună cu membrii familiei sale la data depunerii declarației.

Conform cerințelor art.5 alin.(5¹) din Legea nr.133/2016, în cazul în care autoritatea publică competentă în domeniul controlului averii și intereselor personale constată că în declarație au fost introduse date incomplete sau eronate, subiectul declarării este obligat să depună declarația rectificată în termen de 30 de zile de la data la care actul de constatare, întocmit în urma controlului averii și al intereselor personale, a devenit definitiv.

Prin urmare, atât subiectul controlului cât și membrul de familie (soția), ambii subiecți ai declarării în sensul Legii nr.133/2016, au obligația de a rectifica omisiunile identificate în rezultatul prezentei proceduri de control și de a depune repetat declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2016-2018.

Generalizând rezultatele controlului averii prin prisma art.10 alin.(1) din Legea nr.133/2016 (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021*) și art.7 alin.(1) lit.c) și art.19 lit.d) din Legea nr.132/2016 (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021*), urmare examinării obiective și imparțiale a materialului probatoriu administrat privind averea existentă și modificările patrimoniale înregistrate pe durata exercitării funcției publice, inspectorul de integritate conchide lipsa diferențelor substanțiale sau averii cu caracter nejustificat.

Conform art.34 alin.(1) din Legea nr.132/2016, dacă în rezultatul controlului averii se constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător, inspectorul de integritate emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Subsecvent, în temeiul prevederilor art.19 lit.g), art.33, art.34, art.35 și art.36 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*cu modificările în vigoare la 29.10.2021*), inspectorul principal de integritate,-

dispune:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Erhan Ianuș, ex-secretar general al Ministerului Afacerilor Interne, exprimată prin includere date incomplete în declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2016-2018.

2. Se informează dl Erhan Ianuș despre obligația depunerii declarațiilor de avere și interese personale pentru anii 2016-2018 în varianta rectificată în condițiile stabilite la art.5 alin.(5¹) din Legea nr.133/2016, în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a actului de constatare.

3. Se aduce la cunoștința dlui Erhan Ianuș prezentul Act de constatare și se comunică despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău. str. Teilor nr.4.

Prezentul Act de constatare a fost întocmit în două exemplare, pe 8 (opt) file.

Inspector principal de integritate

Ada Griuc